

Samen kom je verder

Succes- en Risicofactoren van samenwerking op cross-over
Masters

Programma van deze workshop

- Korte kennismaking – Kai
- Chronologische schets landelijke ontwikkeling van cross-over masters - Gerard
- Onze lessons learned - Sylvia
- Interactief gedeelte - Kai

Korte kennismaking

Wij zijn:

Kai Heijneman, Vereniging Hogescholen

Gerard Kranenburg, Haagse Hogeschool

Sylvia Haerkens van den Brand, Fontys Hogeschool

En jullie?

Chronologische schets landelijke ontwikkeling van cross-over masters

Van 2021 tot nu...

De aanloop

2019-2021

- Strategische agenda MinOCW/VH uitbouw masteraanbod en sectorbrede samenwerking
- Maatschappelijke vraagstukken, transities, boven de sectoren
- Meer samenwerking nodig
- Berenschot's meta-analyse (2020), Horizon Europe, Wetenschapsagenda etc

2021-2022

- Sectorplan
- Vooruit kijken, professionals voor de toekomst
- 6 thema's gedistilleerd uit diverse rapporten, onderzoeken en behoeftes vanuit de hogescholen
- Intekenen op de thema's, vorming van Coalities, kwartiermakers en mentoren, commissie

Op rozen met hbo-diploma

NA STUDIE RAZENDSNEL EEN BAAN

door Martijn Schoenberg

AMSTERDAM • Hbo-afgestudeerden doen het goed op de arbeidsmarkt. Ongeveer 90 procent van alle voltijdstudenten heeft binnen drie maanden een baan gevonden.

Van de afgestudeerden vindt 80 procent direct een baan op minimaal hbo-niveau. Dat blijkt uit de jaarlijkse hbo-monitor van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) van de Universiteit Maastricht.

Daarbij spelen de huidige ar-

beidsmarktekorten volgens deskundigen een belangrijke rol. Het ROA wijst op het 'evenwichtige karakter' van hbo-opleidingen, met de balans tussen theorie en praktijk.

Hogescholen zetten intussen ook in op een nog betere aansluiting op de arbeidsmarkt door meer praktijkgericht onderzoek aan te bieden en de drempel voor zij-instromers te verlagen. Er is nog werk aan de winkel, want zowel de instroom als het aantal bestaande inschrijvingen op hogescholen daalt licht.

GEWILD PAGINA T4

Nou moe(h)

Vee keuren is pure topsport, riepen alle deelnemers zondag tijdens het NK koeien keuren in het Zeeuwse Heinkenszand. Maar wat moet je nou precies doen tijdens het prestigieuze kampioenschap? „Je moet eigenlijk naar een koe kijken zoals je ook naar een vrouw kijkt”, legt deelnemer Jaap Honingh uit. „Je kijkt naar de benen, uiers en de bouw”, zegt hij tegen Omroep Zeeland. De deelnemers staan in een ring met vijf koeien en beoordelen elk dier. Een jury beoordeelt hun prestaties. Uiteindelijk zegenvierde het team van Drenthe.

“Wie wil cashen, kan het beste een hbo-master afronden!”

Telegraaf 8 april 2024

Hbo'er heeft streepje voor bij werkgevers

Gewild vanwege praktische kennis

door Martijn Schoenberg

AMSTERDAM • Het werkloosheidspercentage onder pas afgestudeerde hbo'ers is de afgelopen jaren duidelijk afgenomen, zo blijkt uit de hbo-monitor 2023. Vooral in het onderwijs en de gezondheidszorg lukt het vrijwel elke hbo'er om snel een baan te vinden.

Aan de monitor van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) werkten in totaal bijna 25.000 hbo-afgestudeerden mee. Zij ronden hun studie af in het studiejaar 2021/2022 en zijn anderhalf jaar na afstuderen benaderd.

Economie

Waar het werkloosheidspercentage onder pas afgestudeerde hbo'ers in 2014 nog op 6,5 procent lag, ging het in 2020 om 4,2 procent en in 2023 om 2,8 procent. Studenten uit de sector onderwijs zoeken het kortst: 96,3 procent vindt onmiddellijk na het afstuderen een baan en 99,1 procent binnen anderhalf jaar. De werkloosheid is het hoogst onder afgestudeerden uit de sector agro en food (4,9 procent) en economie (3,9 procent).

Hoevel de cijfers tussen mbo, hbo en wo volgens het ROA nog lastig te vergelijken zijn, omdat die niet allemaal van 2023 zijn, wijzen eerdere getallen erop dat het hbo het traditioneel goed doet. Uit de gegevens van 2022 blijkt namelijk dat de werkloosheidscijfers onder hbo-afgestudeerden iets lager liggen dan bij het

WERKLOOS 1,5 JAAR NA AFSTUDEREN HBO

Werkloosheidspercentages van 2014 t/m 2023

mbo (2,7 om 3,1 procent). Ook bleek in 2021 dat pas afgestudeerde hbo'ers 1,5 jaar na het afstuderen significant vaker een vaste aanstelling hebben dan afgestudeerden van de universiteit (wo) (1 om 40 procent).

Volgens het ROA is de kracht van hbo-opleidingen dat ze zowel theoretische als praktische aspecten bevatten. Dat evenwicht zorgt ervoor dat afgestudeerden niet alleen beschikken over de noodzakelijke kennis, maar ook over praktische vaardigheden en ervaring die direct toepasbaar zijn in diverse werkomgevingen. „Dit maakt hen bijzonder gewild bij werkgevers, voor-

al in sectoren die zich snel aanpassen aan economische veranderingen.”

Het gemiddelde bruto maandloon van net afgestudeerde hbo'ers neemt bovendien jaarlijks toe. In 2023 kwam dat bij de respondenten neer op 3242 euro, tegenover 2652 euro in 2021 en 2394 euro in 2019.

Cashen

Wie wil cashen, kan het beste een hbo-master afronden, want daarna verdienen je volgens de respondenten in 2023 gemiddeld 3807 euro. Qua richtingen verdienen bètatechniek (3419 euro) en het onderwijs (3383 euro) het best. Wie een kunstopleiding volgt, moet rekening houden met een lager maandsalaris. Dat komt gemiddeld neer op 2233 euro. „Deze enquête laat zien dat de samenleving staat te springen om goed opgeleide hbo'ers”, reageert voorzitter Maurice Limmen van de Vereniging Hogescholen te vreden. „We hebben als land te maken met een aantal grote transities, bijvoorbeeld in het kader van de vergrijzing, de digitalisering, het woningtekort en de energiecrisis. Deze uitdagingen vragen om innovatieve oplossingen. Hierbij zijn de professionals van onze hogescholen hard nodig.”

ANALYSE STRIJD TEGEN TEKORTEN ARBEIDSMARKT

Studenten gericht opleiden

Steeds sneller een passende baan vinden én min-

afneemt. Intussen zetten instellingen alles op alles om

Je nog meer met computers en bijvoorbeeld robots moet werken. Als gevolg worden ook ict-

De 6 maatschappelijke thema's

1. Managing (als in regisseren van) sustainability transitions (MST)
2. Artificial Intelligence (vertaler van AI naar processen) (AI-T)
3. Data-driven innovation (DDI)
4. Human Capital Innovation (HCI)
5. Kwaliteit van leven in de 21e eeuw
6. Kwaliteit van de leefomgeving

De coalities

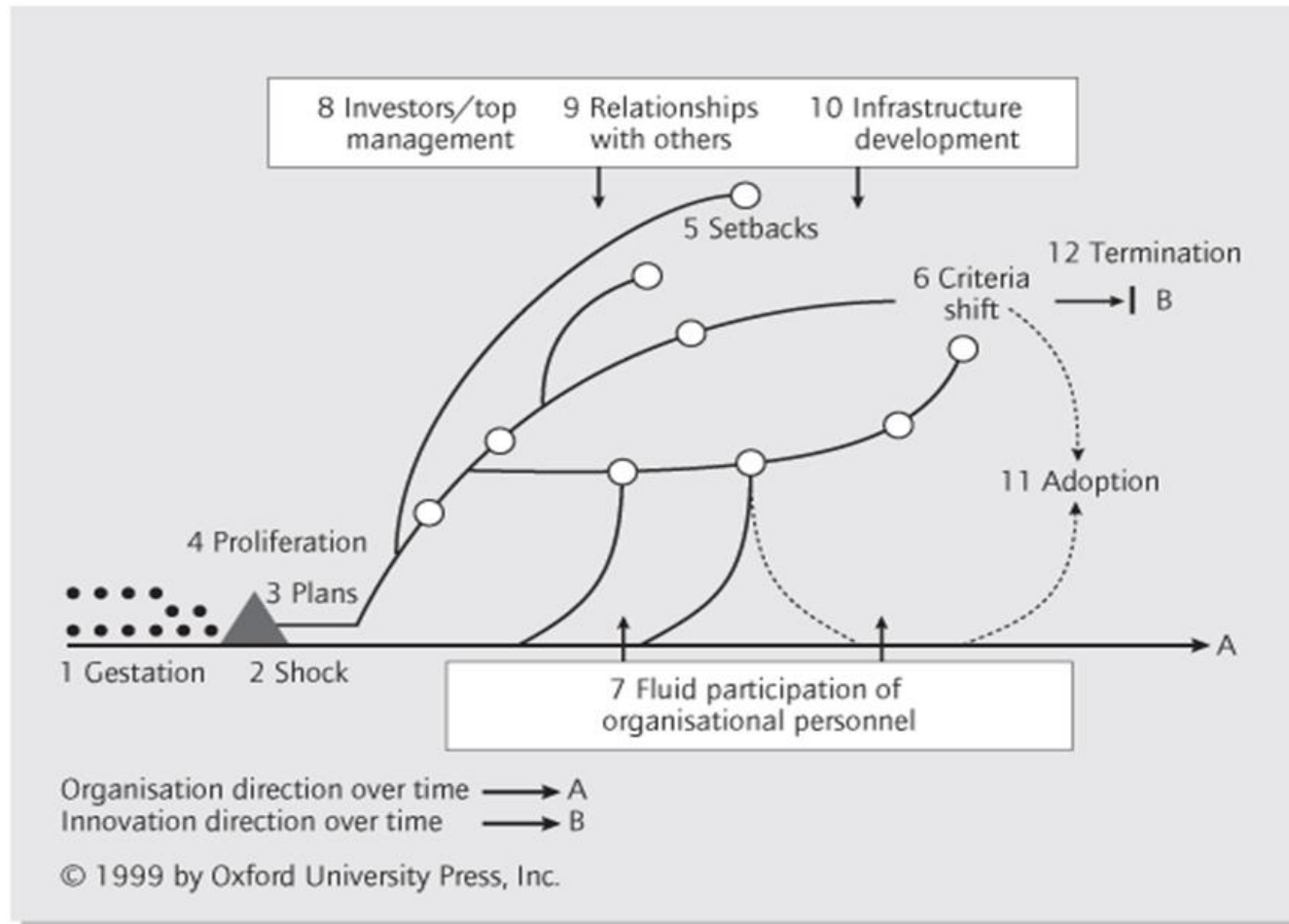
- Elke deelnemende hogeschool stuurde vertegenwoordiger(s) naar de coalitie
- Verschillende disciplines
- Aanvankelijk meer hogescholen, gedurende het traject vielen er af
- Binnen de coalities ontwikkeld:
 - Gezamenlijk Profiel
 - Arbeidsmarktonderzoek, intentieverklaringen etc
 - Joint Degrees
 - Afstemming VT of DT, NL of EN
 - Samenwerking op onderzoek
 - Afstemming met bestaand aanbod

Innovatief traject voor iedereen

1. Ruimte in de regeling voor Sectorplan; wat moet er opgeleverd worden? Eerst een prototype AI-Translator.
2. Kwalitatieve onderbouwing is toch een brug te ver.
3. Wat dan? Doel blijft, maar welk middel?
4. Clustermacrodoelmatigheid, Samen doelmatig zijn.
5. Nieuwe MDT regel (o.m. afstemmingsoverleggen) Schuivende panelen!

We hebben niet alleen gekeken naar de individuele instellingen, maar ook naar de landelijke spreiding, de sterke punten van de coalitie en van daaruit de landelijke noodzaak bepaald.

Kortom het proces was

Van de Ven, A. H., Polley, D. E., Garud, R., & Venkataraman, S. (1999/2008). *The innovation journey*. New York, NY: Oxford Univ. Press.

Resultaat tot nu: 5 cluster MD-aanvragen

<p>AI-Translator (MAIT) De Haagse Hogeschool (VT & DT) Hogeschool Rotterdam (VT & DT) Avans Hogeschool (VT & DT) Breda University of Applied Sciences (VT) Fontys Hogeschool (VT & DT) HZ University of Applied Sciences (VT)</p>	<p>Managing Sustainability Transitions (MST) De Haagse Hogeschool (VT & DT). Hogeschool Rotterdam (VT) HZ University of Applied Sciences (DT) Hanze Hogeschool (VT & DT) in een joint degree met Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool Inholland Avans Hogeschool (VT) in een joint degree met Fontys Hogeschool Saxion Hogeschool (VT) in een joint degree met Hogeschool Windesheim,. Hogeschool van Arnhem & Nijmegen (VT) in een joint degree met HAS Green Academy</p>
<p>Data Driven Business (MDDB) De Haagse Hogeschool (VT & DT) Avans Hogeschool (VT & DT) in een joint degree met Fontys Hogeschool Hogeschool Inholland (DT) Hogeschool Saxion (VT & DT) Hogeschool Windesheim (VT & DT)</p>	<p>Human capital Innovation (MHCI) De Haagse Hogeschool (DT) Hogeschool Utrecht (DT) Windesheim Hogeschool (DT) in een JD met Saxion Hogeschool Fontys Hogeschool (DT) in een JD met Hogeschool van Arnhem & Nijmegen</p>
<p>Transitie naar Gezondheid & Welzijn (MTGW) De Haagse Hogeschool (VT) Hogeschool Rotterdam (DT) De Hogeschool van Arnhem Nijmegen (DT) Saxion Hogeschool (VT)</p>	

In cijfers

- 14 hogescholen (begonnen met 18)
- 100 collega's betrokken bij de coalities
- 7 kwartiermakers, 6 mentoren, 8 regievoerders
- Bestuurlijke werkgroep VH met 6 bestuurders
- 5 Cluster macrodoelmatigheids aanvragen voor 27 nieuwe opleidingslicenties
- 34 aanbiedingsbrieven
- Ruim 60 afstemmingsgesprekken
- 7 arbeidsmarkt c.q. vacature onderzoeken

Survey

Succesvoorwaarden

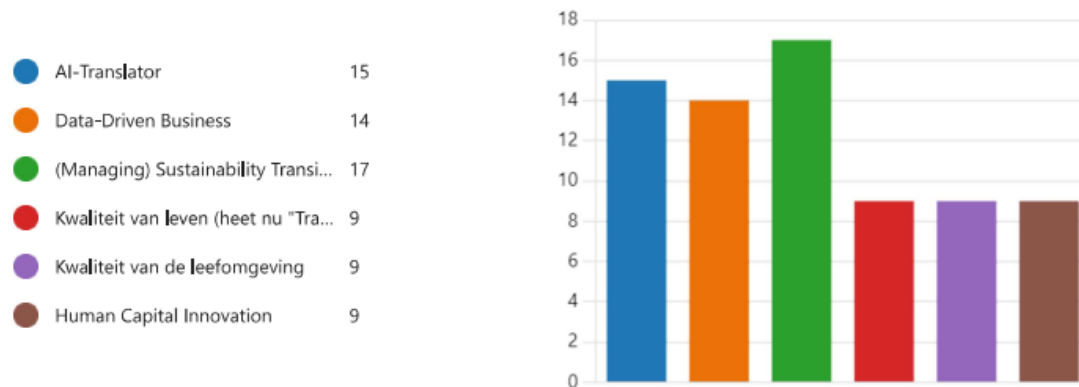
Faalfactoren

Profiel deelnemers survey

37 respondenten, uit alle 6 thema's:

1. Bij welk thema bent u betrokken (geweest)? (meerdere antwoorden mogelijk)

Bijna de helft is vanaf het begin betrokken geweest

2. Hoe lang bent u betrokken (geweest) bij het sectorplan masters / de cross-over masters?

Betrokken in meerdere rollen,
met name deelname in een landelijke coalitie (23)
en coördinatie binnen eigen hogeschool (22)

Succesvoorwaarden die het best herkend worden:

1. Transparantie in de uitwisseling van informatie
2. Samenwerken bij het oplossen van problemen
3. Samenwerken leren zien als een specifieke en uitdagende opgave
4. Verschillen benoemen en benutten als creatieve bron van vernieuwing

Faalfactor die meest herkend wordt:

1. Ontbreken van sluitende afspraken bij contractuele arrangementen

“Stel u wordt opnieuw gevraagd om in een alliantie met meerdere partners te stappen. Hoe waarschijnlijk is het dat u dan ‘ja’ zegt”:

Promotors	7
Passieven	17
Critici	13

“Het kost enorm veel extra tijd en ik ben er nog niet helemaal van overtuigd dat het per se veel toevoegt als ik eerlijk ben.”

“De toekomst voor masteropleidingen in het hbo ligt bij samenwerking van verschillende hbo instellingen”

Tenslotte, wilt u nog iets kwijt:

“Mooi dat we onderzoek doen, hoe we de samenwerking hebben ervaren en hoe we dit in de toekomst kunnen verbeteren. Helaas weet ik bij het invullen van deze vragenlijst nog niet wat de uiteindelijke uitkomst is van het werk. Of we nu wel of niet een master mogen gaan ontwikkelen en aanbieden. Ik kan me voorstellen als we een positief antwoord krijgen ik eerder ga zeggen dat ik volgende keer weer vol overgave mee ga doen aan een dergelijke alliantie.”

Evaluatie regievoerders en mentoren

bijeenkomst 5 april

- We zijn er naïef in gestapt
- Professionele fascinatie ('wat hier gebeurt is uniek, ik wil zien of dit gaat lukken')
- Hoge complexiteit (wel 9 tot 10 niveaus waar tussen geschakeld werd)
- Veel onvoorziene ontwikkelingen
- Iedere landelijke coalitie had daarnaast nog eigen dynamiek en uitdagingen

‘Mensen-werk’

We hadden contractueel en financieel meer aan formalisering moeten doen....

...maar het slagen van een dergelijk traject hangt in grotere mate af van de **mensen** die er aan meedoen:

- je hebt bevlogen types nodig die in het diepe durven te springen, creatief van geest zijn, verschillen durven en kunnen overbruggen
- regievoerders en mentoren zijn er ‘als mens’ bij betrokken geraakt, het doet iets met je
- belangrijk: buddy/clubje waar je even je frustratie kunt uiten, kunt sparren, overleggen...

Vertrouwen is de basis

Hoe bereik je dat?

- “Bijplussen” van infrastructuur en coördinatie-mechanismes
- Open kaart spelen, transparant zijn
- Iedereen stap voor stap meenemen in het proces
- Doen wat je afsprekt met elkaar
- Op belangrijke momenten commitment ophalen, zoals handtekening van het CvB
- Stabiele bezetting - wisselingen helpen niet (maar kun je ook niet voorkomen)

Slotgedachte, transitie..

We werkten aan masters die bij de grote maatschappelijke transitie gaan helpen

en ondertussen bewogen we zelf in een ‘transitie’, namelijk samenwerken op master-portfolio

“Ik hoop dat we duurzaam blijven omgaan met overheidsgelden en meer gebruik maken van alle kennis die aanwezig is! We merkten dat er zoveel kracht en energie zit! Hiermee tonen we als HBO instellingen echt aan dat we waarde toevoegen aan de BV Nederland.”

Interactief gedeelte

Wat zouden uw aanbevelingen zijn voor de 'waardegedreven alliantie' van de toekomst?

